

00YR00111

SKUP 1999 – 6

Prosjekt: Skandalen i Fredensborgveien 91
Medarbeider: Rune Nilsen
Publikasjon: Nordlandsposten
Publisert: Juni – oktober 1999
Medium: Avis
Tema: Forvaltning

1. Rune Nilsen

2. Skandalen i Fredensborgveien 91

3. Nordlandsposten – juni-oktober 1999.

4. Nordlandsposten, 8000 Bodø. 75 50 00 00

5. Rune Nilsen, Fredensborgveien 48. Tlf. 75 50 00 54 (j), 90 55 19 80 (m)

6. Redegjørelse for arbeidet;

a) Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele?

Det hadde lenge versert rykter på byen om at en ansatt på teknisk avdeling i Bodø kommune tegnet hus som han selv godkjente mot svart betaling. Flere tok kontakt med NP om saken. Vi bestemte oss for å sjekke om det lå noe i alle ryktene.

b) Hva var den sentrale problemstilling ved starten av prosjektet?

Det forelå to problemer. 1) Var huset ulovlig ført opp, slik naboprotester tydet på. 2) Var det slik at en ansatt på teknisk etat hadde tegnet dette huset som han selv senere godkjente. Og var det derfor mangler ved tegningene ikke ble "oppdaget"? Og hadde han fått penger for dette?

c) Ble problemstillingen endret underveis? I så fall, hvorfor og hvordan?

Egentlig ikke. Det ble hele veien to saker. En om skjebnen til selve huset og en om den ansatte på teknisk avdeling. Det ble fort klart at vi ikke klarte å bevise i tilstrekkelig grad en rekke andre forhold som dukket opp underveis. Vi konsentrerte oss følgerig om utgangspunktet.

d) Kort beskrivelse av organiseringen av arbeidet, metodebruk, kildebruk, problem underveis mv. (vi krever ikke at du røper eventuelle kilder som er lovet kildevern!)

Først ble det satt av et par uker til innsamling av fakta, sånn innimellom andre forefallende jobber. Alt av papirer ble hentet inn, kronologien ble satt opp. Så startet en større ringerunde til de impliserte parter. Det begynte med de åpenbare kildene, nemlig huseier, hans konsulent, naboen som hadde protestert og hans konsulent, pluss kommunens folk på teknisk. Det ble fort klart at dette ikke var det eneste huset som var rammet av problemer på grunn av samrøre mellom en spesiell entreprenør og en spesiell ansatt på teknisk etat. Neste runde besto av telefoner og besøk hjemme hos folk som hadde hatt lignende problemer. Jeg satt fort på en rimelig stor informasjonsmengde, men fryktelig mye lot seg ikke bevise. Svart arbeid og doble kontrakter som det ikke fantes kopier av var noe av dette. Til slutt gikk jeg rett på saksbehandleren, Hans Bjørgum, som innrømte at han hadde vært med og tegnet det huset han selv godkjente på et senere tidspunkt. På spørsmål om han hadde hatt et lignende samarbeid med entreprenøren på andre hus, svarte han at det kunne han ikke se bort fra. Derimot nektet han å ha mottatt betaling for jobbene, noe våre kilder hadde påstått. Hans sjef, kommunaldirektør Hans Brækkan, slo fast at Bjørgum hadde opptrådt kritikkverdigg. Bjørgum fikk refs, men ut over dette skjedde ingenting.

Historien om Fredensborgveien 91 står på trykk lørdag 26. juli. Påfølgende mandag krever vi svar fra politikerne, og lederen av planutvalget i Bodø kommune, Hans Olav Fjærvoll, krever nå full granskning. Han vil at kontrollutvalget skal gå inn i

saken. Samtidig blir det klart at Bjørgum ikke bare fikk refs. Nå får NP opplyst i kommunen at han har blitt fratatt flere sentrale oppgaver, og er i praksis rimelig vingeklippet i forhold til jobben han hadde.

30. juni sier rådmann Svein Blix til NP at det ikke er aktuelt å suspendere Bjørgum i påvente av granskingen fra kontrollutvalget.

Mens kontrollutvalget gransker saken ruller selve husstriden videre. Ekspertene klarer ikke å bli enige om huset er for høyt eller ikke.

Kontrollutvalget blir ferdig med sin granskning, og i rapporten derfra går det frem at Bjørgum har mottatt svarte penger for sine tegnejobber. Noe han altså benektet overfor NP. Men kommunen kan ikke se at mannen har opptrådt så grovt illojalt at det er grunnlag for oppsigelse. Rådmann Svein Blix sier til NP 21. september at svarte penger blir en sak mellom Bjørgum og ligningskontoret. Dessuten er det ikke bevist at Bjørgum har krevd penger for jobbene, til tross for at han har innrømmet å ha mottatt dem. Selve striden rundt huset har nå havnet hos Fylkesmannen.

22. september sier jusprofessor Henning Jakhelln til NP at det ikke er nødvendig å dokumentere et slikt pengekrav for å kunne si opp en person. Han stiller seg undrende til måten kommunen har håndtert saken.

Dette griper politikerne tak i bystyremøtet dagen etterpå. Høyre forlanger hurtig svar fra rådmann Svein Blix. Det blir også stilt spørsmål om hvilket ansvar kommunaldirektør Henrik Brækkan har hatt i saken. Nå murrer det også i gangene over at en mulig skandale blir prøvd dysset ned.

Til slutt kommer saken på bordet i administrasjonsutvalget som gjør kort prosess. I et møte 11. oktober gjør det et hemmelig vedtak om at Hans Bjørgum sies opp på grunn av sine illojale handlinger. – Vi var nødt til å statuere et eksempel, sa avtroppende leder i utvalget, Odd Emil Ingebrigtsen da NP "oppdager" (tips) vedtaket 29. oktober.

Etter noen ukers forhandlinger med NITO valgte Bjørgum selv å si opp jobben.

Og husstriden? Den ruller fortsatt. Fylkesmannen sendte saken tilbake til kommunen, fordi siste vedtak var ugyldig. Endelig avklaring der er fortsatt uviss.

7. Hvor mye arbeidstid og eventuell fritid er brukt på prosjektet?

Svært vanskelig å tidfeste eksakt. Saken har rullet i et halvt år, og deler er fortsatt under arbeid. Men de to første research-ukene gikk det med minst åtte kvelder til besøk rundt om i byen og telefoning. Resten ble stort sett gjort innenfor normal arbeidstid, d.v.s 08.00 – 19.00.

8. Spesielle erfaringer du vil nevne.

I utgangspunktet anså jeg dette som rimelig vrient. En masse påstander som ikke lot seg dokumentere. Men da vi valgte å se bort fra 80 prosent og konsentrere oss om hus og ansatt på teknisk gikk det litt lettere. Det pussige var at det virket som om kommunen bare ventet på at media skulle ta tak i problemet, slik at de hadde et påskudd for å starte granskning. For den kom

lynraskt i gang og var nesten like kjapt over. Her virket det som om noen hadde tenkt minst to tanker før det hele dukket opp.

Det som var absolutt mest tilfredsstillende var å se at en lokalavis faktisk kan komme med avsløringer som gjør at kommunen griper inn og til sjuende og sist fjerner en ansatt som har holdt på med illojale handlinger i årevis. Er det ikke det vi alle drømmer om? Tittelen : **MÅTTE GÅ ETTER NP-AVSLØRINGER?**

9. Sted og dato, samt din underskrift.

Bodø 19. januar 2000

Rune Nilsen